Minister Rolnictwa
i Rozwoju Wsi

Warszawa, 12 lipca 2024 r.
znak sprawy: DBD.pp.071.212.2024
Kontakt: Kancelaria MRiRW
tel. 222 500 118
kancelaria@minrol.gov.pl

Pani
Małgorzata Kidawa Błońska
Marszałek Senatu RP

Dotyczy: Oświadczenia złożonego przez senatora Aleksandra Szweda na 14. posiedzeniu Senatu w dniu 26 czerwca 2024 r.

Szanowna Pani Marszałek,

W związku ze złożonym Oświadczeniem przez senatora Aleksandra Szweda na 14. posiedzeniu Senatu w dniu 26 czerwca 2024 r. w sprawie pomocy dla sadowników poszkodowanych w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych, w tym przez przymrozki, uprzejmie informuję, co następuje.

Mając na względzie dotkliwość szkód poniesionych przez producentów owoców polskie władze podjęły działania mające na celu zaangażowanie Komisji Europejskiej w przygotowanie rozwiązań, w ramach których poszkodowani producenci mogliby uzyskać pomoc finansową. W dniu 27 maja 2024 r. na posiedzeniu Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w Brukseli, delegacja polska poinformowała o trudnej sytuacji producentów owoców w związku ze spodziewanym spadkiem plonów spowodowanym przymrozkami. 25 czerwca 2024 r. polskie władze złożyły wniosek do Komisji Europejskiej o uruchomienie pomocy dla producentów rolnych w związku z wystąpieniem strat na skutek tych zjawisk.

9 lipca 2024 r. na forum Komitetu ds. Wspólnej Organizacji Rynków Rolnych – Produkty Ogrodnicze Komisja Europejska poddała głosowaniu projekt

rozporządzenia wykonawczego przewidującego nadzwyczajne wsparcie finansowe dla sektora owoców i warzyw oraz sektora wina poszkodowanych w związku z niekorzystnymi zdarzeniami klimatycznymi w Austrii, Czechach oraz Polsce. Projekt w głosowaniu został poparty przez większość delegacji państw członkowskich.

Zgodnie z przedłożonym projektem budżet pomocy unijnej alokowanej dla Polski wynosi 37 mln EUR, dla Czech 15 mln EUR, a dla Austrii 10 mln EUR.

Sposób wdrożenia systemu wsparcia będzie podlegał notyfikacji do Komisji Europejskiej. Do 31 października 2024 r. Polska musi przedstawić Komisji informację obejmującą m.in. opis systemu wsparcia, kryteria używane do określenia metod przyznawania pomocy, stawki pomocy oraz poziom dodatkowej pomocy krajowej. Rozwiązania, które zamierza wdrożyć resort będą ukierunkowane na udzielanie wsparcia najbardziej poszkodowanym producentom owoców, przy zastosowaniu obiektywnych kryteriów.

W ramach interwencji I.10.4 Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 producenci rolni mogą wnioskować o wsparcie przedsięwzięć związanych z adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie oddziaływania niekorzystnych warunków pogodowych, w tym poprzez budowę lub zakup elementów infrastruktury technicznej pod kątem adaptacji do niekorzystnych warunków pogodowych, w tym.in. siatek przeciwgradowych.

Ponadto producenci rolni, w których gospodarstwach powstały szkody w wyniku niekorzystnych zjawisk atmosferycznych zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą ubiegać się o:

- preferencyjny kredyty na wznowienie produkcji i odtworzenie środków trwałych.

Kredyt na wznowienie produkcji w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej, w których wystąpiły szkody spowodowane niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi może zostać udzielony w terminie do 12 miesięcy od daty sporządzenia protokołu przez komisję powołaną przez wojewodę.

- ulgę w opłaceniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odroczenia terminu płatności składek i rozłożenia ich na dogodne raty, a także umorzenie w całości lub w części bieżących składek na wniosek złożony do KRUS (art. 41a ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników – Dz. U z 2022 r. poz. 933, 1155 i 2140);

- odroczenie i rozłożenie na raty płatności z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy nieruchomości Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa oraz ulg w opłatach czynszu, a także umorzenia raty płatności czynszu z tytułu umów dzierżawy (art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa, Dz.U. t.j. z 2024 r. poz. 589);

- ulgę w podatku rolnym, na indywidualny wniosek producenta rolnego złożony do wójta, burmistrza, prezydenta (art. 67a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, Dz.U. t.j. z 2023 r. poz. 2383 i 2760).

Jednocześnie do 31 grudnia 2024 r. producenci rolni mogą ubiegać się o kredyty na utrzymanie płynności finansowej - linia UP. Oprocentowanie należne bankowi płacone przez kredytobiorcę wynosi 2%.
Pomoc polega na stosowaniu dopłat do oprocentowania kredytów bankowych udzielonych producentowi rolnemu, w celu poprawy płynności finansowej w związku z ograniczeniami na rynku rolnym spowodowanymi agresją Federacji Rosyjskiej wobec Ukrainy.
Może on zostać udzielony na uregulowanie zobowiązań finansowych związanych z prowadzeniem działalności rolniczej w gospodarstwie rolnym oraz ponoszenie przez producentów rolnych bieżących nakładów przyczyniających się do poprawy płynności finansowej.

Z budżetu państwa stosowane są na podstawie przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich dopłaty do składek producentów rolnych z tytułu zawarcia umów ubezpieczenia w wysokości 65%.
W 2024 r. producenci rolni mają do wykorzystania 920,5 mln zł na dopłaty do składek ubezpieczenia.

Umowy ubezpieczenia producenci rolni mogą zawierać z jednym wybranym z 9 zakładów ubezpieczeń, z którymi podpisane zostały umowy w sprawie stosowania w 2024 r. dopłat do składek ubezpieczenia.

Aktualnie procedowana jest zmiana ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, która ma na celu został przekazany do rozpatrzenia przez Stały Komitet Rady Ministrów, zaproponowano podniesienie maksymalnej wysokości dopłat z budżetu państwa do składki producenta rolnego z tytułu ubezpieczenia upraw i zwierząt gospodarskich z 65% do 70% oraz zaproponowano rozwiązania umożliwiające zniesienie barier w dostępie do dotowanych ubezpieczeń upraw sadowniczych:

- dla ubezpieczanych upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek - w celu zwiększenia dostępności ubezpieczenia -zwiększenie stawek taryfowych, do których stosowane są dotacje z wartości 9%, 12%, 15% sumy ubezpieczenia do 20%, 22% i 25% sumy ubezpieczenia
- wprowadzenie fakultatywnej franszyzy redukcyjnej do wysokości nie większej niż 35% sumy ubezpieczenia w przypadku upraw drzew i krzewów owocowych oraz truskawek.

Zakłady ubezpieczeń ustalają z reasekuratorem limit wartości ubezpieczenia na dany rok.
Budżet państwa zapewnia 65 % dopłaty do składek ubezpieczenia do składki taryfowej do kwoty nie przekraczającej:

a) 9 % sumy ubezpieczenia dla upraw prowadzonych na glebach klasy I – IV,
b) 12 % dla upraw prowadzonych na użytkach rolnych klasy V,
c) 15 % sumy ubezpieczenia dla upraw prowadzonych na VI klasie gleby.

Sprzyjające wegetacji warunki pogodowe odnotowane w całej Polsce w marcu 2024 r. , przyczyniły się do jej przyspieszenia. W rezultacie na wielu plantacjach drzew i krzewów owocowych oraz winorośli rośliny zaczęły kwitnąć oraz zawiązywać owoce. Niestety, pod koniec kwietnia tego roku na znacznym obszarze Polski wystąpiły nadzwyczajne przymrozki od -6 do -8°C, które poraziły część sadów, plantacji owoców jagodowych i winnic, w regionach o największej koncentracji tych

upraw. W maju br. wystąpiło kolejne zjawisko – gradobicie, które spowodowało straty w uprawach malin, porzeczek, truskawek oraz w sadach.

Obecnie komisje powołane przez wojewodów szacują szkody powstałe w wyniku niekorzystnych zjawiska atmosferycznych.

Po zakończeniu prac komisji będzie można określić skalę strat spowodowanych wystąpieniem niekorzystnych zjawisk atmosferycznych na terenie całego kraju i wówczas podjęta zostanie decyzja odnośnie ewentualnego uruchomienia dodatkowej pomocy dla gospodarstw rolnych poszkodowanych w wyniku ww. tegorocznych niekorzystnych zjawisk atmosferycznych.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Stefan Krajewski
Sekretarz Stanu
/podpisano elektronicznie/

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów